

Kolejna cywilna Iskra w powietrzu

#Lotnictwo cywilne 27 października 2014

Fundacja **Biało-Czerwone Skrzydła** przywróciła do życia samolot TS-11 Iskra bis D.

Druga w Polsce cywilna Iskra, nosi znaki rejestracyjne SP-YBC / Zdjęcie: Jacek Sim

Po 10 latach przerwy TS-11 Iskra bis D, nosząca znaki rejestracyjne SP-YBC, znów wzbiła się w powietrze. Jest to drugi w Polsce samolot tego typu, zarejestrowany w kategorii *Specjalny* ([Prywatna Iskra w nowym malowaniu](#), 2013-05-23).

Pierwszy cywilny lot SP-YBC miał miejsce w Porcie Lotniczym Lublin. W sobotę 18 października w wyremontowanej Iskrze uruchomiono silnik i przeprowadzono próby kołowania po pasie startowym. Jednak nisko wiszące chmury nie pozwoliły na wykonanie oblotu. Na szczęście 19 października aura była znacznie łaskawsza i samolot, który 30 października skończy 40 lat, wzbił się w powietrze. Za jego sterami zasiadł pilot doświadczalny Sławomir Hetman.

Wyprodukowany 30 października 1974 samolot (nr seryjny H3 1214) został dostarczony 12 listopada do JW 5401 (38. Lotniczy Pułk Szkolny), gdzie latał do 8 maja 1975. Następnie trafił do Technicznej Szkoły Wojsk Lotniczych w Zamościu, gdzie użytkowany był do 23 stycznia 1976. 4 lutego tego samego roku Iskra wróciła do 38. LPSz, gdzie była eksploatowana do 16 października 1986.

Następnie TS-11 trafił do JW 5256 (58. LPSz) i służył tam do 9 listopada 1989. 17 listopada tego roku Iskra trafiła do JW 3117 (3. Pomorski LPSzB), gdzie użytkowana jest do 21 stycznia 1991. 26 lipca powraca do 58. LPSz i pozostaje tam do 23 lutego 2006. W międzyczasie 58. LPSz przemianowany zostaje na 1. Ośrodek Szkolenia Lotniczego.

Ostatni lot Iskry (1214) odbył się 14 kwietnia 2004. Za sterami zasiadał wówczas por. pi. Krzysztof Kłaczyński. 23 lutego 2006 samolot wycofano z eksploatacji i przekazano Agencji Mienia Wojskowego. W listopadzie 2013 samolot stał się własnością Fundacji *Biało-Czerwone Skrzydła*.

W czasie eksploatacji TS-11 Iskra bis D (1214) przeszła dwa remonty generalne: 9 października 1986-21 stycznia 1988 w WZL-2 w Bydgoszczy i 14 stycznia 1999-16 grudnia 1999 w WZL-3 w Dęblinie. Nalot samolotu to 2880 h i 39 min oraz 6100 cykli startów i lądowań.

Proces odbudowy, od momentu pozyskania samolotu, uzyskania wszelkich zgód z Urzędu Lotnictwa Cywilnego oraz zebraniu zespołu, do oblotu trwał 11 miesięcy. *Muszę tu podkreślić bardzo dobry stan techniczny naszego samolotu, który 9 lat przechowywany był we wzorcowych wręcz warunkach. Miało to ogromny wpływ na jakość i ilość wykonywanych prac. Samolot przeszedł pozytywnie wszystkie testy sprawdzające każdy podzespół płatowca, awioniki oraz silnika* – mówi jeden z założycieli Fundacji, Jakub Kubicki. Do projektu udało się przyciągnąć entuzjastów lotnictwa oraz sponsorów, m.in. Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie, AirPort Lublin, Exin, PZL Świdnik SA i ZAP Batteries.

Fundacja planuje już wykorzystanie Iskry do prezentacji i udziału w pokazach lotniczych w Polsce i za granicą oraz umożliwienie zainteresowanym pilotom lotów na samolocie odrzutowym. Jakub Kubicki już deklaruje, że ma ambicję zostania pierwszym w Polsce pilotem z licencją turystyczną, uprawnionym do wykonywania lotów na Iskrze.

Przedstawiciele Fundacji pytani o plany pozyskania kolejnych samolotów są zgodni co do jednego: na pewno będzie to statek powietrzny, który powstał w Polsce, lub też ze znacznym wkładem polskich konstruktorów. *Naszym marzeniem jest przywracanie do stanu lotnego samolotów zaprojektowanych i wyprodukowanych w Polsce. Nie chcemy zdradzać szczegółów, co do naszych planów, ale na liście marzeń jest TS-8 Bies, PZL-130 Orlik, może kolejna Iskra. Ale największym marzeniem jest zobaczyć znów w powietrzu PZL I-22 Iryda* – mówi Jakub Kubicki.

Nie chcemy, żeby samoloty kończące służbę w wojsku trafiały na pomniki lub były sprzedawane zagranicę. Chcemy zachować przy życiu choć część historii, która jest naszym dziedzictwem narodowym – dodaje Piotr Maciejewski, prezes Fundacji *Biało-Czerwone Skrzydła*.

Powiązane wiadomości

[Kolejna cywilna Iskra w powietrzu \(2014-10-27\)](#)

[Prywatna Iskra w nowym malowaniu \(2013-05-23\)](#)

[Piknik lotniczy w Płocku \(2013-05-14\)](#)
